

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA PZU AUTO KORPORACYJNE AC

ustalone Uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej nr UZ/270/2013 z dnia 9 października 2013 r.

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia PZU AUTO KORPORACYJNE AC (zwane dalej „OWU”) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną (zwaną dalej „PZU”) z:
  - 1) osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą;
  - 2) osobami prawnymi;
  - 3) jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, posiadającymi małą albo dużą flotę pojazdów wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, mogących stanowić przedmiot ubezpieczenia w rozumieniu OWU.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
3. PZU zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Postanowienia tego nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
4. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez pojęcia użyte w OWU rozumie się:

- 1) **awaria pojazdu** – wynikające z przyczyny wewnętrznej, nagłe i niespodziewane:
  - a) zatrzymanie funkcjonowania elementu mechanicznego, elektronicznego, elektrycznego, pneumatycznego lub hydraulicznego pojazdu lub
  - b) zatrzymanie funkcjonowania lub uszkodzenie elementów połączonych lub współpracujących z elementem, który uległ awarii;
- 2) **części oryginalne serwisowe** – części zamienne produkowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta pojazdu danej marki, rekomendowane przez producenta tego pojazdu i dystrybuowane w autoryzowanych przez producenta pojazdu punktach sprzedaży;
- 3) **części oryginalne** – części zamienne produkowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta pojazdu danej marki, których producent zaświadcza, że zostały wyprodukowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi producenta tego pojazdu i są tej samej jakości co części stosowane do montażu pojazdu przez jego producenta, dostępne w ofercie dostawców niezależnych od producenta pojazdu;
- 4) **części porównywalnej jakości** – części zamienne, których producent zaświadcza, że są tej samej jakości co części stosowane do montażu pojazdu danej marki przez jego producenta;
- 5) **dokument ubezpieczenia** – polisa bądź inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 6) **dokumenty pojazdu** – dowód rejestracyjny i karta pojazdu, jeżeli została wydana dla pojazdu;
- 7) **duża flota** – więcej niż 40 pojazdów, wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, posiadanych przez przedsiębiorcę będącego:
  - a) osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą albo
  - b) osobą prawną alboprzez jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną;
- 8) **inny pojazd** – pojazd nie objęty umową ubezpieczenia;
- 9) **kierowca** – kierujący pojazdem;
- 10) **kradzież** – zabranie mienia w celu jego przywłaszczenia przez osobę niebędącą osobą uprawnioną do korzystania z tego mienia;
- 11) **mała flota** – nie więcej niż 40 pojazdów, wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, posiadanych przez przedsiębiorcę będącego:
  - a) osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą albo
  - b) osobą prawną alboprzez jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną;
- 12) **maszyna budowlana** – maszyna lub zespół maszyn stanowiące całość pod względem technologicznym i funkcjonalnym posiadające własny napęd i obsługiwane przez operatora, których konstrukcja i przeznaczenie umożliwia prowadzenie prac, zgodnie z przyjętą do ich realizacji technologią, dopuszczone do ruchu po drogach zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym;
- 13) **odszkodowanie** – świadczenie pieniężne przysługujące od PZU Ubezpieczonemu lub innej osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, ustalone według zasad określonych w OWU i umowie ubezpieczenia;
- 14) **okres eksploatacji pojazdu** – okres liczony od daty pierwszej rejestracji pojazdu dokonanej w roku jego produkcji do pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, a jeżeli:
  - a) pierwsza rejestracja nastąpiła w innym roku niż rok produkcji pojazdu, okres eksploatacji liczony jest od dnia 31 grudnia roku produkcji pojazdu,
  - b) nie jest znana data pierwszej rejestracji pojazdu, okres eksploatacji liczony jest od dnia 31 maja roku produkcji pojazdu;dla celów ustalenia wysokości odszkodowania okres eksploatacji pojazdu liczony jest do dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
- 15) **osoba uprawniona do korzystania z pojazdu**:
  - a) korzystający z pojazdu na podstawie umowy leasingu albo kredytobiorca, któremu bank oddał przewłaszczony pojazd do użytkowania albo najemca lub dzierżawca pojazdu w ramach umowy zawartej z firmą zarządzającą flotami samochodowymi (CFM) lub firmą leasingową w zakresie wynajmu długoterminowego lub dzierżawy długoterminowej albo
  - b) inna niż określona w lit. a osoba, która faktycznie włada pojazdem za zgodą właściciela, w szczególności na podstawie umowy użyczenia, przechowania, komisji, w ramach stosunku pracy albo
  - c) osoba, która faktycznie włada pojazdem za zgodą osoby, o której mowa w lit. a albo lit. b, albo
  - d) osoba, której osoba określona w lit. a, lit. b albo lit. c, zezwoliła grzesznościowo na jednorazowe, krótkotrwałe skorzystanie z pojazdu;
- 16) **pojazd** – pojazd wskazany w umowie ubezpieczenia, spełniający warunki, o których mowa w § 3;
- 17) **pomieszczenie zamknięte** – pomieszczenie zamknięte na co najmniej jeden atestowany zamek wielozastawkowy lub jedną atestowaną kłódkę wielozastawkową lub pomieszczenie zamknięte z wykorzystaniem atestowanego systemu zamykania elektromechanicznego, nie przeznaczone

do przechowywania pojazdów stanowiących własność różnych właścicieli;

- 18) **praca pojazdu niepodlegającego rejestracji** – używanie pojazdu niepodlegającego rejestracji, w tym maszyny budowlanej, lecz dopuszczanego do ruchu na podstawie przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym (w szczególności do prowadzenia prac budowlanych, montażowych, leśnych lub rolniczych) lub ruch takiego pojazdu poza drogą rozumianą zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym; za pracę pojazdu niepodlegającego rejestracji uważa się również czynności:
    - a) wykonywane stałe lub tymczasowo,
    - b) przygotowawcze lub pomocnicze,
    - c) wykonywane przy wykorzystaniu pojazdu lub pojazdu wraz z zamontowaną na nim maszyną lub zespołem maszyn;
  - 19) **przywłaszczenie pojazdu** – bezprawne włączenie pojazdu do swojego majątku lub wykonywanie wobec niego w inny sposób uprawnień właściciela przez osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, w szczególności odmowa zwrotu pojazdu na wezwanie jego właściciela w związku z rozwiązaniem albo wygaśnięciem umowy uprawniającej do korzystania z pojazdu;
  - 20) **RP** – Rzeczypospolita Polska;
  - 21) **ruch pojazdu** – sytuacje, gdy pojazd porusza się wskutek pracy silnika lub siłą bezwładności;
  - 22) **Sieć Naprawcza PZU** – grupa wyselekcjonowanych warsztatów naprawczych (autoryzowanych, jak również niezależnych) współpracujących z PZU, w tym grupa warsztatów realizujących świadczenia w ramach opcji PZU Auto Non Stop, o której mowa w § 7 pkt 1; wykaz warsztatów Sieci Naprawczej PZU jest dostępny na stronie internetowej www.pzu.pl oraz w jednostkach organizacyjnych PZU;
  - 23) **składka ubezpieczeniowa** – wynagrodzenie należne PZU z tytułu udzielonej ochrony ubezpieczeniowej;
  - 24) **stała wartość pojazdu** – wartość pojazdu ustalona według zasad określonych w pkt 33–35 w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia;
  - 25) **suma ubezpieczenia** – określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły w okresie ubezpieczenia;
  - 26) **szkoda całkowita** – uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty jego naprawy ustalone według zasad określonych w § 23 ust. 1 pkt 1 przekraczają 70% wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania;
  - 27) **szkoda częściowa** – szkoda inna niż szkoda całkowita, kradzieżowa lub eksploatacyjna;
  - 28) **szkoda eksploatacyjna** – szkoda powstała w wyniku zużycia, korozji, utlenienia lub zawilgocenia pojazdu, jego części lub wyposażenia, a także szkoda, do naprawienia której zobowiązany jest określony podmiot w ramach gwarancji lub rękojmi za wady pojazdu, jego części lub wyposażenia albo za wady naprawy pojazdu, jego części lub wyposażenia;
  - 29) **szkoda kradzieżowa** – kradzież pojazdu, jego części lub wyposażenia, lub uszkodzenie pojazdu w następstwie jego zabrania w celu krótkotrwałego użycia, kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia;
  - 30) **ubezpieczający** – osoba zawierająca z PZU umowę ubezpieczenia;
  - 31) **ubezpieczony** – osoba, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia (właściciel pojazdu);
  - 32) **udział własny** – określona w umowie ubezpieczenia lub w OWU, wyrażona procentowo w stosunku do sumy ubezpieczenia albo procentowo lub kwotowo w stosunku do odszkodowania kwota pomniejszająca odszkodowanie, stanowiąca ryzyko własne Ubezpieczonego; w przypadku udziału własnego wyrażonego w stosunku do odszkodowania podstawę obliczenia kwoty udziału własnego stanowi kwota odszkodowania przed pomniejszeniem jej o udział własny; w przypadku zbiegu udziałów własnych z różnych tytułów odszkodowanie pomniejsza się o każdy udział własny zaczynając od największego, przy czym kwota odszkodowania pomniejszona o pierwszy udział własny stanowi podstawę do obliczenia kwoty kolejnego udziału własnego
- i zasadę tę stosuje się odpowiednio do każdego następnego udziału własnego;
- 33) **wartość pojazdu** – wartość pojazdu ustalana na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych cen pojazdu danej marki, modelu i typu, z uwzględnieniem: jego pochodzenia, roku produkcji, daty pierwszej rejestracji, wyposażenia, przebiegu, stanu technicznego i charakteru eksploatacji; notowania rynkowe stanowiące podstawę ustalenia wartości pojazdu zawarte są w katalogu wymienionym w umowie ubezpieczenia; w przypadku braku notowań rynkowych danej wartości pojazdu ustalona jest metodą wyceny indywidualnej; w przypadku pojazdu fabrycznie nowego, którego nabycie jest potwierdzone fakturą VAT:
    - a) w okresie 6 miesięcy od dnia wystawienia faktury VAT określa się na podstawie tej faktury VAT, o ile nie jest ona niższa od wartości pojazdu wynikającej z notowań rynkowych,
    - b) jeśli wartość pojazdu określona w fakturze VAT jest niższa od wartości wynikającej z notowań rynkowych, wartość pojazdu ustala się na podstawie notowań rynkowych,
    - c) wartość pojazdu ustalona na podstawie faktury VAT nie ulega zmianie dla celów umowy ubezpieczenia w okresie 6 miesięcy od dnia wystawienia tej faktury VAT;
  - 34) **wartość pojazdu brutto** – wartość pojazdu uwzględniającą naliczony przy jego nabyciu podatek VAT obliczony według stawki obowiązującej dla tego rodzaju pojazdów;
  - 35) **wartość pojazdu netto** – wartość pojazdu bez uwzględnienia naliczonego podatku VAT obliczonego według stawki obowiązującej dla tego rodzaju pojazdów;
  - 36) **włamania** – pokonanie zabezpieczenia pojazdu przewidzianego w jego konstrukcji lub zabezpieczenia przeciwkradzieżowego, w celu dostania się do wnętrza pojazdu przez osobę niebędącą Ubezpieczonym albo osobą uprawnioną do korzystania z pojazdu, bez zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia, kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia;
  - 37) **wniosek** – wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia, w którym Ubezpieczający podaje wszystkie znane sobie okoliczności i informacje w odpowiedzi na zapytania PZU, stanowiący integralną część umowy ubezpieczenia;
  - 38) **wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie niezależne od woli Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu powodujące szkody objęte zakresem ubezpieczenia określonym w OWU i umowie ubezpieczenia;
  - 39) **wyposażenie pojazdu**: sprzęt i urządzenia, zamontowane w pojeździe, służące do utrzymania i używania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem, a także służące bezpieczeństwu jazdy oraz zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą oraz stanowiące sprzęt i urządzenia multimedialne, będące własnością ubezpieczonego; za wyposażenie pojazdu uważa się sprzęt i urządzenia stanowiące wyposażenie standardowe pojazdu oraz sprzęt i urządzenia inne niż stanowiące wyposażenie standardowe pojazdu, o ile zostało wymienione w umowie ubezpieczenia i uwzględnione w wartości pojazdu;
  - 40) **zabezpieczenie przeciwkradzieżowe** – urządzenie lub system, trwale zamontowany w pojeździe, zabezpieczające pojazd przed kradzieżą, wymagane przez PZU dla objęcia ochroną ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności za szkody kradzieżowe i wymienione w umowie ubezpieczenia; za zabezpieczenie przeciwkradzieżowe uznawane są:
    - a) urządzenie (system) zamontowane w procesie produkcji pojazdu z włączeniem fabrycznej blokady kierownicy i systemu centralnego zamykania,
    - b) homologowane, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, urządzenie (system) zamontowane poza procesem produkcji pojazdu, o ile w odniesieniu do tego urządzenia (systemu) wymagane jest uzyskanie homologacji,
    - c) system specjalny – trwale zamontowane w pojeździe w procesie produkcji pojazdu lub homologowane urządzenie (system) trwale zamontowane w pojeździe poza procesem produkcji pojazdu, posiadające funkcję lokalizacji pojazdu o zasięgu działania nie mniejszym niż obejmujący terytorium RP lub innych państw Europy

objętych zakresem terytorialnym umowy ubezpieczenia; warunkiem uznania urządzenia (systemu) za system specjalny jest zawarcie z podmiotem świadczącym usługi ochrony mienia (pojazdów) umowy zapewniającej monitoring pojazdu, jego poszukiwanie i odyskowanie na terytorium RP i innych państw Europy; zabezpieczenie przeciwkradzieżowe powinno zostać zamontowane w pojeździe przez producenta pojazdu lub podmiot profesjonalnie trudniący się montażem urządzeń zabezpieczających pojazdy przed kradzieżą oraz fakt zamontowania powinien być potwierdzony przez ten podmiot pisemnym zaświadczeniem; obowiązek ten nie dotyczy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w lit. a.

ROZDZIAŁ II

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

- Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przedmiotem ubezpieczenia są pojazdy wraz z wyposażeniem określonym w umowie ubezpieczenia:
  - zarejestrowane w RP stosownie do przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym;
  - niezarejestrowane lecz podlegające rejestracji w RP stosownie do przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym, w przypadku gdy Ubezpieczający ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę w RP;
  - pojazdy nie wymienione w pkt 1 i 2 napędzane umieszczonym w nich silnikiem, zasilanym z własnego źródła energii;
  - trolejbusy;
  - tramwaje.
- Przedmiotem ubezpieczenia nie mogą być:
  - samochody osobowe, ciężarowe w nadwoziu osobowego bez względu na ładowność lub ciężarowe w nadwoziu ciężarowego o ładowności do 750 kg, wykorzystywane jako taksówki osobowe lub do zarobkowego przewozu osób;
  - pojazdy wynajmowane zarobkowo w ramach działalności gospodarczej w zakresie wynajmu pojazdów;
  - pojazdy udostępniane jako zastępcze na zasadach innych niż wynajem pojazdu;
  - samochody osobowe, ciężarowe w nadwoziu osobowego bez względu na ładowność, ciężarowe w nadwoziu ciężarowego o ładowności do 750 kg lub ciężarowe o ładowności do 2 ton wykorzystywane do przewozu przesyłek kurierskich;
  - pojazdy wykorzystywane do jazd interwencyjnych lub patrolowych w ramach działalności gospodarczej polegającej na ochronie osób lub mienia;
  - pojazdy wykorzystywane do nauki jazdy, chyba że zostaną ubezpieczone jako pojazdy o wskazanym powyżej przeznaczeniu za zapłatą podwyższonej składki ubezpieczeniowej.
- W porozumieniu z Ubezpieczającym oraz po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, ubezpieczeniem mogą być objęte pojazdy inne niż wymienione w ust. 1 i 2.

ROZDZIAŁ III

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

- Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10.
- Umowa ubezpieczenia może być zawarta z zastosowaniem rozszerzonego zakresu ubezpieczenia, o którym mowa w § 6 i 7, lub zmniejszonego zakresu ubezpieczenia, o którym mowa w § 8.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej, w umowie ubezpieczenia ma zastosowanie udział własny w szkodach:
  - kradzieżowych zaistniałych na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy lub Mołdawii;
  - w pojazdach, o których mowa w § 3 ust. 2 – w wysokości 10% odszkodowania.

- Z zastrzeżeniem § 10, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, do umowy ubezpieczenia możliwe jest włączenie Klauzuli niezmienności wartości pojazdu (Opcja Auto Wartość 100%), w brzmieniu określonym w załączniku do OWU.

ZAKRES TERYTORIALNY

§ 5

- W zakresie przyjętym w umowie ubezpieczenia ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki ubezpieczeniowe, które zasły na terytorium RP i innych państw Europy oraz Algierii, Maroka, Izraela i Tunezji, z zastrzeżeniem ust. 2.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej, zakresem ubezpieczenia nie są objęte szkody kradzieżowe powstałe na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii.

ROZSZERZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA

§ 6

- Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10, może obejmować szkody powstałe w okresie wykorzystywania pojazdu jako rekwizytu lub pojazdu demonstracyjnego.
- Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10, może obejmować szkody kradzieżowe powstałe na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii.

§ 7

Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa ubezpieczenia może obejmować dodatkowo:

- w przypadku umów ubezpieczenia, w których przedmiotem ubezpieczenia są samochody osobowe lub ciężarowe w nadwoziu osobowego, z wyłączeniem samochodów stanowiących przedmiot wynajmu lub zarządzania – opcję PZU Auto Non Stop tj. pakiet świadczeń przysługujących w przypadku powstania szkody objętej zakresem ubezpieczenia, obejmujący:
  - organizację oraz pokrycie przez PZU kosztów odbioru pojazdu od Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu oraz dostarczenia tego pojazdu do wybranego przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego warsztatu Sieci Naprawczej PZU współpracującego z PZU w zakresie opcji PZU Auto Non Stop,
  - organizację przez PZU naprawy pojazdu w warsztacie, o którym mowa w lit. a,
  - organizację oraz pokrycie przez PZU kosztów wynajmu pojazdu zastępczego na czas naprawy ubezpieczonego pojazdu w warsztacie, o którym mowa lit. a, z zastrzeżeniem § 10 ust. 4; PZU podstawia pojazd zastępczy do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu oraz odbiera pojazd zastępczy z warsztatu, o którym mowa w lit. a, w którym naprawiany był ubezpieczony pojazd, po jego naprawie; jeżeli po podstawieniu przez PZU pojazdu zastępczego, z jakiegokolwiek powodu ubezpieczony pojazd nie będzie naprawiany (np. Ubezpieczony zrezygnuje z naprawy lub ma miejsce szkoda całkowita), PZU pokrywa koszty wynajmu pojazdu zastępczego za okres od dnia podstawienia przez PZU pojazdu zastępczego do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu do upływu 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powyypadkowej kalkulacji kosztów naprawy ubezpieczonego pojazdu, przy czym jeżeli do upływu 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powyypadkowej kalkulacji kosztów naprawy ubezpieczonego pojazdu, pojazd ten nie zostanie dostarczony do warsztatu Sieci Naprawczej PZU współpracującego z PZU w zakresie opcji PZU Auto Non Stop, Ubezpieczony lub Ubezpieczający lub osoba uprawniona do korzystania z pojazdu we własnym zakresie zwraca pojazd zastępczy

do wypożyczalni; Ubezpieczony pokrywa koszt wynajmu pojazdu zastępczego od dnia upływu powyższego terminu;

PZU zapewnia pojazd zastępczy klasyfikowany w tym samym segmencie rynkowym co ubezpieczony pojazd, jednak nie wyższym niż C, przy czym PZU nie gwarantuje, że pojazd zastępczy będzie tak samo wyposażony, jak pojazd ubezpieczony; wynajem wskazanego przez PZU pojazdu zastępczego odbywa się na podstawie umowy najmu pojazdu zastępczego zawartej pomiędzy Ubezpieczonym a wskazaną przez PZU wypożyczalnią i na warunkach określonych w tej umowie, w szczególności może być uzależniony od wpłacenia przez Ubezpieczonego kaucji w wysokości określonej przez wypożyczalnię lub od zablokowania środków na karcie kredytowej;

Świadczenia objęte opcją PZU Auto Non Stop, realizowane są wyłącznie na terytorium RP; koszty tych świadczeń nie pomniejszają sumy ubezpieczenia;

- 2) w przypadku umów ubezpieczenia, w których przedmiotem ubezpieczenia są samochody osobowe lub ciężarowe w nadwoziu osobowego oraz pojazdy inne niż samochody osobowe lub ciężarowe w nadwoziu osobowego – następujące opcje świadczeń przysługujących w przypadku powstania szkody objętej zakresem ubezpieczenia:
  - a) opcję dodatkowego holowania pojazdu obejmującą zwrot udokumentowanych kosztów holowania pojazdu z miejsca zajścia wypadku ubezpieczeniowego ponad limit określony w § 9 ust. 2,
  - b) opcję pojazdu zastępczego obejmującą zwrot udokumentowanych kosztów korzystania z pojazdu zastępczego o zbliżonych parametrach technicznych do ubezpieczonego pojazdu za okres nie wcześniej niż od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego do dnia dokonania naprawy ubezpieczonego pojazdu, przy czym nie dłuższy niż uzasadniony technologicznie okres wykonywania naprawy pojazdu na terytorium RP, a jeżeli z jakiegokolwiek powodu ubezpieczony pojazd nie będzie naprawiany (np. Ubezpieczony zrezygnuje z naprawy lub ma miejsce szkoda całkowita), PZU pokrywa udokumentowane koszty wynajmu pojazdu zastępczego w okresie do upływu 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy ubezpieczonego pojazdu; PZU zwraca koszty, o których mowa w lit. a oraz lit. b, do wysokości dodatkowego limitu odpowiedzialności określonego w umowie ubezpieczenia, odrębnie dla każdej z tych opcji, przy czym limit ten ulega pomniejszeniu o kwotę każdorazowego zwrotu tych kosztów.

ZMNIEJSZENIE ZAKRESU UBEZPIECZENIA

§ 8

Za odpowiednio obniżoną składkę ubezpieczeniową umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10, może zostać zawarta:

- 1) z zastosowaniem udziału własnego w każdej szkodzie w wysokości 10% albo 20% odszkodowania albo sumy ubezpieczenia albo w innej wysokości określonej w umowie ubezpieczenia;
- 2) z wyłączeniem odpowiedzialności PZU za szkody o wartości nie przekraczającej 5% albo 10% sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (franszyza integralna) pod warunkiem, że ustalone w ten sposób wyłączenie odpowiedzialności przewyższy wyłączenie odpowiedzialności, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 1;
- 3) z wyłączeniem odpowiedzialności PZU za szkody o wartości przekraczającej wyłączenie odpowiedzialności, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 1;
- 4) w wariantcie „Wycena” – z zastosowaniem rozliczenia kosztów naprawy pojazdu według wyceny dokonanej przez PZU, o którym mowa w § 24 ust. 8;
- 5) z ograniczeniem odpowiedzialności PZU do szkód powstałych wyłącznie na terytorium RP;
- 6) z zastosowaniem pomniejszania sumy ubezpieczenia o każde wypłacone odszkodowanie (redukcja sumy ubezpieczenia);
- 7) z wyłączeniem odpowiedzialności za szkody kradzieżowe.

KOSZTY DODATKOWE

§ 9

1. Z zastrzeżeniem ust. 3, PZU zwraca w granicach sumy ubezpieczenia uzasadnione okolicznościami danego wypadku ubezpieczeniowego koszty:
  - 1) parkowania uszkodzonego pojazdu w okresie nie dłuższym niż do 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy pojazdu lub po przekazaniu przez PZU zgody na holowanie pojazdu do RP w przypadku, o którym mowa w § 25 ust. 4;
  - 2) holowania lub transportu uszkodzonego pojazdu z miejsca zajścia wypadku ubezpieczeniowego pod warunkiem, że usługi te nie mogły być świadczone w ramach posiadanego przez Ubezpieczonego ubezpieczenia PZU Auto Pomoc, a jeżeli koszty te zostały pokryte z ubezpieczenia PZU Auto Pomoc w części, PZU zwraca pozostałe koszty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Kwota zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej. Postanowienia tego nie stosuje się, jeżeli koszty te zostały poniesione w okolicznościach, o których mowa w ust. 3, oraz do umów ubezpieczenia zawartych z którąkolwiek z opcji świadczeń, o których mowa w § 7.
3. PZU zobowiązany jest zwrócić w granicach sumy ubezpieczenia koszty:
  - 1) wynikłe z zastosowania, w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, środków podjętych w celu ratowania ubezpieczonego pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
  - 2) dodatkowego badania technicznego, o którym mowa w § 27 ust. 1 pkt 1 lit. d.
4. PZU zwraca koszty, o których mowa w ust. 1, do wysokości faktycznie poniesionych, maksymalnie jednak do wysokości średniej ceny usług parkowania, holowania lub transportu pojazdu stosowanych na terenie, na którym zaszedł wypadek ubezpieczeniowy i w granicach limitu określonego w ust. 2.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 10

1. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:
  - 1) których wartość nie przekracza 500 zł (franszyza integralna), chyba że w umowie ubezpieczenia przyjęto inną wysokość franszyzy integralnej; ograniczenie to nie dotyczy szkód polegających na uszkodzeniu wnętrza pojazdu przez osoby, których przewóz wymagany był potrzebą udzielenia pomocy medycznej;
  - 2) spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłać odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusności;
  - 3) spowodowane umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 4) powstałe podczas kierowania pojazdem przez Ubezpieczonego, osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu lub osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym:
    - a) w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego lub
    - b) nie posiadającego uprawnień do kierowania pojazdem, wymaganych prawem państwa, na terytorium którego zaszedł wypadek ubezpieczeniowy, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 5) powstałe podczas kierowania pojazdem niezarejestrowanym lub pojazdem nieposiadającym ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego, jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg rejestracji lub dokonania okresowych badań technicznych, a stan techniczny pojazdu miał wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego;

- 6) powstałe w maszynach budowlanych podczas ich pracy;
  - 7) spowodowane działaniami wojennymi lub powstałe w czasie używania pojazdu w związku z określonymi w przepisach prawa obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska lub innych podmiotów, a także zaistniałe wskutek udziału Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terroryzmu lub sabotażu;
  - 8) powstałe w związku z używaniem pojazdu jako narzędzia przestępstwa przez Ubezpieczonego, osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu lub osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że nie miało to wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego;
  - 9) eksploatacyjne;
  - 10) powstałe wskutek używania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub wskutek niewłaściwego załadunku lub przewożenia ładunku lub bagażu, chyba że nie miało to wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego;
  - 11) kradzieżowe, w przypadku gdy:
    - a) kierowca wysiadł z pojazdu, pozostawiając wewnątrz kluczyk lub sterownik służący do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu (lub oba te urządzenia) bez ich zabezpieczenia przed możliwością uruchomienia pojazdu przy ich pomocy przez osobę niepowołaną lub
    - b) po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru kierowcy lub pasażerów, pozostawiono w pojeździe lub nie dokonano zabezpieczenia poza pojazdem: dokumentów pojazdu, kluczyka lub sterownika służącego do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych (lub łącznie wszystkich tych dokumentów i urządzeń) lub
    - c) po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru kierowcy lub pasażerów, nie dokonano zabezpieczenia pojazdu w sposób przewidziany w jego konstrukcji lub nie uruchomiono wszystkich zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, z wyjątkiem przypadku gdy kradzież dokonano z pomieszczenia zamkniętego,
 chyba że nie miało to wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego, w tym jeżeli spełnienie warunków określonych w lit. a–c było uniemożliwione uprzednim użyciem przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia przez sprawcę kradzieży pojazdu;
  - 12) powstałe w sprzeczności z urzędzaniach multimedialnych, jeżeli po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru kierowcy lub pasażerów, pozostawiono w pojeździe wyjmowany odbiornik lub panel odtwarzacza;
  - 13) powstałe w wyposażeniu pojazdu nie wymienionym w umowie ubezpieczenia lub w wyposażeniu pojazdu zamontowanym po zawarciu umowy ubezpieczenia, o którym nie powiadomiono PZU, z zastrzeżeniem § 11 ust. 5;
  - 14) powstałe wskutek przywłaszczenia pojazdu lub polegające na kradzieży pojazdu, która miała miejsce w okresie tego przywłaszczenia;
  - 15) polegające na utracie pojazdu pochodzącego z kradzieży, jeżeli w dniu faktycznej utraty pojazdu nie upłynął wymagany przepisami prawa okres do nabycia własności tego pojazdu przez Ubezpieczonego na zasadzie dobrej wiary;
  - 16) powstałe wskutek włamania, gdy nie dokonano zabezpieczenia pojazdu w sposób przewidziany w jego konstrukcji lub nie uruchomiono wszystkich zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, wymienionych w umowie ubezpieczenia, chyba że niezabezpieczenie pojazdu lub nieuruchomienie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych nie miało wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego;
  - 17) polegające na awarii pojazdu;
  - 18) kradzieżowe lub powstałe wskutek włamania, jeżeli z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, pojazd nie spełniał w chwili zajęcia wypadku ubezpieczeniowego wymagań co do zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 19) powstałe podczas jazd wycieczkowych lub konkursowych oraz treningów do tych jazd;
  - 20) powstałe podczas pracy pojazdu nie podlegającego rejestracji, z wyłączeniem kombajnu rolniczego.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem nie są objęte również szkody, o których mowa w § 6.
  3. PZU nie ponosi odpowiedzialności za koszty świadczeń przewidzianych w opcji PZU Auto Non Stop, o których mowa w § 7 pkt 1, lub za koszty holowania, lub transportu pojazdu uszkodzonego za granicą RP, o którym mowa w § 25 ust. 4, poniesione bez uprzedniej zgody PZU, chyba że:
    - 1) powiadomienie PZU w sposób określony w § 27 ust. 4 było niemożliwe z przyczyn niezależnych od Ubezpieczonego, osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu lub osoby występującej w imieniu którejkolwiek z tych osób, lub
    - 2) wypadek ubezpieczeniowy miał miejsce na autostradzie, a Ubezpieczony lub osoba uprawnionej do korzystania z pojazdu pomocy udzieliły specjalne służby drogowe.
  4. PZU nie ponosi odpowiedzialności za koszt wynajmu pojazdu zastępczego przewidzianego w opcji PZU Auto Non Stop, o którym mowa w § 7 pkt 1 lit. c, po upływie 21 dni naprawy pojazdu, w przypadku gdy przekroczenie tego okresu wynika z konieczności oczekiwania na części zamienne niezbędne do naprawy pojazdu w warsztacie, o którym mowa w § 7 pkt 1 lit. a.
  5. Fakt znajdowania się w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii oraz uprawnienia do kierowania pojazdem ocenia się według przepisów prawa państwa, na terytorium którego zaszedł wypadek ubezpieczeniowy.

ROZDZIAŁ IV

UMOWA UBEZPIECZENIA

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 11

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na pisemny wniosek Ubezpieczającego. PZU uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia od dokonania indywidualnej oceny ryzyka oraz uprzedniej identyfikacji pojazdu wraz z jego wyposażeniem, a także od dokonania oględzin pojazdu. Wartość pojazdu dla celów zawarcia umowy ubezpieczenia ustalana jest przez PZU w porozumieniu z Ubezpieczającym.
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest w formie pisemnej na podstawie okoliczności oraz danych i informacji podanych przez Ubezpieczającego we wniosku. PZU może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od ich udokumentowania.
3. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
4. Zmiana zakresu ubezpieczenia w czasie trwania umowy ubezpieczenia wymaga sporządzenia w formie pisemnej aneksu do tej umowy, z zastrzeżeniem, że powyższa zmiana warunków umowy będzie obowiązywać do końca okresu ubezpieczenia określonego w tej umowie.
5. Zmiana wyposażenia pojazdu, w tym nie powodująca zmiany wartości pojazdu powyżej sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia, wymaga zgłoszenia do ubezpieczenia, pod rygorem odmowy wypłaty odszkodowania z tytułu szkód powstałych w tym wyposażeniu.
6. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU zapytywał w formularzu oferty, w tym wniosku, albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne. Jednakże PZU może się zwrócić do Ubezpieczającego z wnioskiem o uzupełnienie brakujących danych lub dokumentów.
7. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić PZU o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 6, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

8. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 6 i 7 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
9. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 6–8 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 6–8 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
10. W razie zbycia pojazdu prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na jego nabywcę. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia wymaga zgody PZU, z zastrzeżeniem ust. 11.
11. Przeniesienie tych praw na dotychczasowego posiadacza pojazdu będącego osobą, o której mowa w § 2 pkt 15 lit. a nie wymaga zgody PZU.
12. W przypadku przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, zbywca lub nabywca pojazdu najpóźniej w dniu jego zbycia zobowiązany jest zawiadomić PZU o fakcie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, dostarczając do PZU dokument potwierdzający przeniesienie tych praw. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia może nastąpić wyłącznie ze skutkiem na dzień zbycia pojazdu. PZU potwierdza przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu w formie pisemnej.
13. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą PZU umówiły się inaczej. Pomimo przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia własności pojazdu na nabywcę.
14. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę pojazdu, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia własności pojazdu na nabywcę.
15. Postanowieni ust. 10–14 nie stosuje się przy przenoszeniu własności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przetłumionego w umowie wypadku ubezpieczeniowego.

WARIANTY UMOWY

§ 12

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowa ubezpieczenia zawierana jest w wariancie „Warsztat z opcją serwisową”, o którym mowa w § 24 ust. 3 pkt 1.
2. Na wniosek Ubezpieczającego umowa ubezpieczenia może być zawarta:
  - 1) w wariancie „Warsztat z opcją optymalną”, o którym mowa w § 24 ust. 3 pkt 2, z zastrzeżeniem, że zawarcie umowy ubezpieczenia w tym wariancie jest możliwe pod warunkiem dokonania indywidualnej oceny ryzyka przez PZU oraz spełnieniu wymogów określonych przez PZU albo
  - 2) w wariancie „Wycena”, o którym mowa w § 24 ust. 8.

ZABEZPIECZENIA PRZECIWKRADZIEŻOWE

§ 13

1. Jeżeli ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody kradzieżowe, PZU uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia od zainstalowania w pojeździe określonych przez PZU zabezpieczeń przeciwkradzieżowych. Rodzaj zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, od których zainstalowania uzależniono zawarcie umowy ubezpieczenia, wskazany jest w umowie ubezpieczenia.
2. PZU może także uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od potwierdzenia sprawności zabezpieczenia przeciwkradzieżowego przez podmiot profesjonalnie trudniący się montażem lub serwisowaniem zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 14

1. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości pojazdu brutto, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W porozumieniu z Ubezpieczającym suma ubezpieczenia może odpowiadać wartości pojazdu netto, jeżeli ubezpieczonemu przysługuje prawo do odliczenia w całości lub w części podatku VAT naliczonego przy nabyciu pojazdu.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia nie ulega w okresie ubezpieczenia pomniejszeniu o wypłacone odszkodowania.

OKRES UBEZPIECZENIA

§ 15

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy lub na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).
2. Dopuszcza się możliwość zawierania wieloletnich umów ubezpieczenia, pod warunkiem dokonania indywidualnej oceny ryzyka przez PZU oraz spełnieniu wymogów określonych przez PZU.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

§ 16

Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zaplaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.

§ 17

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia;
- 2) z dniem wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie pojazdu;
- 3) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań, jeżeli w umowie ubezpieczenia umówiono się, że suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o każde wypłacone odszkodowanie (§ 14 ust. 3);
- 4) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
- 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania spowoduje ustanie odpowiedzialności;
- 6) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 19 ust. 10;
- 7) z chwilą przeniesienia własności pojazdu, chyba że wraz z przeniesieniem własności pojazdu na nabywcę przesyły lub zostały przeniesione prawa z umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 11 ust. 10–13;
- 8) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 18;
- 9) z dniem udokumentowania trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu, bez zmiany w zakresie prawa własności, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 10) z dniem wyrejestrowania pojazdu, w przypadku doręczenia PZU oświadczenia Ubezpieczającego o woli rozwiązania umowy ubezpieczenia ze względu na wyrejestrowanie pojazdu;
- 11) z dniem zarejestrowania pojazdu za granicą RP;
- 12) z dniem przekazania pojazdu do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów.

§ 18

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.

2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

ROZDZIAŁ V

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 19

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU.
2. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje przy zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inny termin opłacenia składki ubezpieczeniowej.
3. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje w formie gotówkowej albo w porozumieniu z PZU w formie bezgotówkowej.
4. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku PZU wymaganą pełną kwotą określoną w umowie ubezpieczenia.
5. Zapłata składki ubezpieczeniowej może być rozłożona na raty. Terminy i wysokość zapłaty kolejnych rat składki ubezpieczeniowej określa się w umowie ubezpieczenia.
6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres krótszy niż 12 miesięcy składka ubezpieczeniowa płatna jest jednorazowo.
7. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się w zależności od rodzaju pojazdu, sumy ubezpieczenia, okresu eksploatacji pojazdu, okresu ubezpieczenia, charakteru prowadzonej działalności gospodarczej przez użytkownika pojazdu, sposobu wykorzystywania pojazdu, siedziby posiadacza pojazdu, oraz zwyczaj i zwyczaj, w szczególności za zmniejszenia albo rozszerzenia zakresu ubezpieczenia, poziomu uszkodowości oraz innych okoliczności wynikających z oceny ryzyka.
8. Do zmiany umowy ubezpieczenia stosuje się taryfę obowiązującą w dniu zawarcia tej umowy. Eventualne obniżenie lub podwyższenie składki ubezpieczeniowej następuje w zależności od przyjętego w umowie ubezpieczenia sposobu płatności składki ubezpieczeniowej (jednorazowo lub w ratach).
9. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, raty składki ubezpieczeniowej, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania.
10. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
11. Jeżeli Ubezpieczający lub jego przedstawiciel lub Ubezpieczony podał do wiadomości PZU nieprawdziwe okoliczności mające wpływ na wysokość składki ubezpieczeniowej, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki ubezpieczeniowej wynikającej z różnicy pomiędzy składką ubezpieczeniową, jaka należałaby się PZU, gdyby podano prawdziwe okoliczności a składką ubezpieczeniową przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego roszczenie PZU o dopłatę różnicy składki ubezpieczeniowej staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.

ZWROT SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ

§ 20

W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

ROZDZIAŁ VI

USTALENIE ODSZKODOWANIA

OGÓLNE ZASADY USTALANIA WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 21

1. Odszkodowanie nie może być wyższe od sumy ubezpieczenia.
2. Jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu brutto, przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT. Jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu netto, przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się podatku VAT.
3. Przy ustalaniu odszkodowania zastosowanie mają udziały własne określone w § 4 ust. 3, chyba że zostały zniesione w umowie ubezpieczenia. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zastosowano udział własny określony w § 8 pkt 1, odszkodowanie pomniejszane jest zgodnie z warunkami umowy ubezpieczenia.
4. Przy ustalaniu odszkodowania za szkody powstałe w ogumieniu uwzględnia się indywidualnie stopień jego zużycia eksploatacyjnego.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY POJAZDU

§ 22

W razie kradzieży pojazdu PZU określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu dokonania kradzieży z uwzględnieniem warunków umowy ubezpieczenia.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA W PRZYPADKU SZKODY CAŁKOWITEJ

§ 23

1. W razie powstania szkody całkowitej:
  - 1) wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową pozostałości, z uwzględnieniem warunków umowy ubezpieczenia;
  - 2) wartość pozostałości powinna odpowiadać ich wartości rynkowej i jest ustalana indywidualnie:
    - a) w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów),
    - b) w odniesieniu do tej samej wartości pojazdu jaką przyjęto do wyliczenia szkody całkowitej; PZU może ustalić wartość pozostałości na podstawie oferty zakupu uzyskanej podczas aukcji internetowej;
  - 3) dla ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania porównuje się do kosztów naprawy pojazdu ustalonych według zasad określonych w pkt 4;
  - 4) koszty naprawy pojazdu stanowiące podstawę do ustalenia czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, nie będące podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania, ustala się na podstawie kalkulacji kosztów naprawy sporządzonej przez PZU według zasad zawartych w systemie Audatex lub Eurotax, z zastosowaniem:
    - a) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach Audatex lub Eurotax,
    - b) cen części zamiennych zawartych w systemie Audatex lub Eurotax ustalonych według opcji serwisowej wariantu Warsztat, o której mowa w § 24 ust. 3 pkt 1,
    - c) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu,
    - d) stawki za robocizną ustaloną przez PZU w oparciu o średnie ceny usług autoryzowanych stacji obsługi pojazdów działających na terenie siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, o której mowa w § 2 ust. 15 lit. a;w kalkulacji kosztów naprawy uwzględniane są uszkodzenia pojazdu wynikające z wypadku ubezpieczeniowego; w przypadku ujawnienia uszkodzeń nieuwzględnionych w kalkulacji kosztów naprawy, Ubezpieczony lub Ubezpieczający lub osoba uprawniona do korzystania z pojazdu, o której mowa

§ 2 ust. 15 lit. a, zobowiązani są poinformować o tym PZU, w celu umożliwienia PZU potwierdzenia zakresu uszkodzeń i uwzględnienia ich w kalkulacji kosztów naprawy; koszty naprawy pojazdu ustalane są w oparciu o ceny usług i części zamiennych stosowanych w RP w dniu ustalenia odszkodowania.

2. Na wniosek Ubezpieczonego, PZU może udzielić pomocy w zagospodarowaniu pozostałości według odrębnie określonych warunków ustalonych przez strony. W tym przypadku PZU określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalania odszkodowania z uwzględnieniem indywidualnie ustalonych warunków umowy dotyczącej zagospodarowania pozostałości.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA W PRZYPADKU SZKODY CZĘŚCIOWEJ

§ 24

1. W przypadku szkody częściowej PZU sporządza lub zleca sporządzenie kalkulacji kosztów naprawy lub protokołu szkody, w którym uwzględniane są uszkodzenia pojazdu wynikające z wypadku ubezpieczeniowego. W przypadku ujawnienia uszkodzeń nieuwzględnionych w kalkulacji kosztów naprawy lub w protokole szkody, Ubezpieczony lub Ubezpieczający lub osoba uprawniona do korzystania z pojazdu, o której mowa § 2 ust. 15 lit. a, zobowiązani są poinformować o tym PZU, w celu umożliwienia PZU potwierdzenia zakresu uszkodzeń i uwzględnienia ich w kalkulacji kosztów naprawy lub w protokole szkody.
2. Koszty naprawy pojazdu ustalane są w oparciu o ceny usług i części zamiennych stosowanych w RP w dniu ustalenia odszkodowania.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4, koszty naprawy pojazdu ustalane są na podstawie następujących cen części zamiennych zakwalifikowanych do wymiany:
- 1) w wariancie „Warsztat z opcją serwisową” – cen części oryginalnych serwisowych;
  - 2) w wariancie „Warsztat z opcją optymalną”:
    - a) cen części oryginalnych serwisowych, pomniejszonych w zależności od okresu eksploatacji ubezpieczonego pojazdu według poniższych wskaźników:

Okres eksploatacji pojazdu	Procent pomniejszenia
do 3 lat	30%
powyżej 3 do 5 lat	45%
powyżej 5 do 8 lat	55%
powyżej 8 lat	60%

Jeśli w trakcie eksploatacji pojazdu dokonano wymiany części (zespołów) lub wyposażenia pojazdu udokumentowanej rachunkami, pomniejszenie cen wymienionych elementów ustala się indywidualnie z uwzględnieniem okresu ich eksploatacji;

- b) cen części oryginalnych,
  - c) cen części porównywalnej jakości.
4. Jeżeli w systemach Audatex lub Eurotax dostępne są części różnego rodzaju, o których mowa w ust. 3 pkt 2, lub części tego samego rodzaju, o których mowa w ust. 3 pkt 2, ale pochodzące od różnych producentów, PZU ustala wysokość odszkodowania uwzględniając części o najniższej cenie, przy czym w przypadku części oryginalnych serwisowych uwzględnia się cenę pomniejszoną według zasad określonych w ust. 3 pkt 2 lit. a.
5. Z zastrzeżeniem ust. 7 i 9, wysokość odszkodowania ustala się na podstawie uprzednio uzgodnionych przez PZU z Ubezpieczonym kosztów, z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 2-4 i sposobu naprawy pojazdu w wybranym przez Ubezpieczonego warsztacie wykonującym naprawę, w oparciu o zasady zawarte w systemie Audatex lub Eurotax, z zastosowaniem:
- 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;

- 2) stawki za roboczegodzinę ustalonej przez PZU w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu wykonującego naprawę, działające na terenie miejsca naprawy pojazdu;
  - 3) cen części zamiennych ustalonych stosownie do ust. 3 i 4;
  - 4) cen materiałów lakierniczych i normalii zawartych w systemach Audatex lub Eurotax.
6. PZU ustala odszkodowanie w sposób przewidziany w ust. 3 pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normalii.
7. W razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami lub fakturami VAT bez uprzedniego uzgodnienia z PZU kosztów i sposobu naprawy, o którym mowa w ust. 5, PZU weryfikuje wysokość odszkodowania na podstawie tych rachunków lub faktur VAT według zasad określonych w ust. 5.
8. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto w wariancie „Wycena” albo jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto w wariancie „Warsztat z opcją serwisową” albo wariantcie „Warsztat z opcją optymalną”, a Ubezpieczony wnioskuje o ustalenie wysokości odszkodowania według wyceny, wysokość odszkodowania jest ustalana na podstawie wyceny sporządzonej przez PZU według zasad zawartych w systemie Audatex lub Eurotax, z zastosowaniem:
- 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
  - 2) stawki za roboczegodzinę ustalonej przez PZU w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty działające na terenie siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, której mowa w § 2 ust. 15 lit. a;
  - 3) cen części zamiennych zawartych w systemie Audatex lub Eurotax, ustalonych stosownie do ust. 3 pkt 2;
  - 4) cen materiałów lakierniczych i normalii zawartych w systemach Audatex lub Eurotax.
9. W razie nie przedstawienia rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 6, PZU wypłaca bezsporną część odszkodowania na podstawie wyceny sporządzonej przez PZU według zasad opisanych w ust. 8. Dokonanie wyceny w sposób przewidziany w ust. 8 nie pozbawia Ubezpieczonego możliwości ustalenia wysokości odszkodowania na zasadach określonych w ust. 5, po przedłożeniu rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 5.

SZKODY POWSTAŁE ZA GRANICĄ RP

§ 25

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli pojazd został uszkodzony wskutek wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł za granicą RP, pojazd ten może zostać naprawiony za granicą RP w zakresie niezbędnym do kontynuowania bezpiecznej jazdy (naprawa prowizoryczna), jeżeli koszt tej naprawy w dniu jej wykonania nie przekracza kwoty 2.500 euro lub jej równowartości w innych walutach obcych, obliczonej według kursu średniego walut ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu wykonania naprawy. Jeżeli koszt naprawy prowizorycznej przekracza wyżej wymienioną kwotę, wówczas naprawa pojazdu za granicą RP może nastąpić po uzgodnieniu z PZU albo może nastąpić na terytorium RP, z uwzględnieniem ust. 4.
2. Jeżeli koszty naprawy prowizorycznej zostały poniesione bezpośrednio przez Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, w tym sytuacji wskazanej w ust. 1 zdanie drugie, zwrot tych kosztów następuje w RP, na podstawie imiennych rachunków lub faktur VAT i dowodów ich zapłaty.
3. Jeżeli dokonana za granicą RP naprawa pojazdu przekracza zakres naprawy prowizorycznej określonej w ust. 1, wysokość odszkodowania w tej części ustala się według cen obowiązujących w RP, chyba że faktycznie poniesione koszty są niższe. Wysokość odszkodowania ustala się według zasad określonych w § 24, przy czym stawki za roboczegodzinę ustala się według zasad określonych w § 24 ust. 8 pkt 2.
4. W razie konieczności holowania lub transportu do RP pojazdu uszkodzonego wskutek wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł za granicą RP, koszty holowania lub transportu tego pojazdu PZU zwraca według zasad określonych w § 9. Holowanie lub transport pojazdu wymaga uzgodnienia z PZU.

ROZDZIAŁ VII

POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAJŚCIA WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

§ 26

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
  - 2) przedstawić posiadane dowody dotyczące zajścia wypadku ubezpieczeniowego lub poniesionych kosztów;
  - 3) ułatwić PZU lub osobom działającym na jego zlecenie ustalenie okoliczności zajścia wypadku ubezpieczeniowego i rozmiaru szkody;
  - 4) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU pomocy dostarczając posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 27

1. Poza obowiązki wynikające z § 26, Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany ponadto:
  - 1) w przypadku szkody polegającej na uszkodzeniu pojazdu:
    - a) nie dokonywać w uszkodzonym pojeździe żadnych zmian, jeżeli nie są one uzasadnione koniecznością kontynuowania bezpiecznej jazdy i nie podejmować ich naprawy bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU lub jego przedstawiciela, chyba że PZU lub jego przedstawiciel nie przeprowadził ich w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłego (rzeczoznawcy),
    - b) powiadomić PZU o szkodzie powstałej na terytorium RP niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego,
    - c) powiadomić PZU o szkodzie powstałej za granicą RP, nie później niż w terminie 7 dni od dnia powrotnego przekroczenia granicy RP, a jeśli zaistniała konieczność korzystania z pomocy PZU przed powrotem do RP, powiadomienie PZU powinno nastąpić nie później niż w terminie 3 dni od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego,
    - d) przeprowadzić wymagane przepisami prawa dodatkowe badanie techniczne pojazdu po jego naprawie oraz poinformować PZU o przeprowadzeniu tego badania,
    - e) odnotować, w razie kolizji z innym pojazdem, dane dotyczące tego pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a także numer dokumentu ubezpieczenia, nazwę i adres ubezpieczyciela, z którym została zawarta umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych;
  - 2) w przypadku szkody kradzieżowej lub szkody powstałej w okolicznościach uzasadniających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo:
    - a) powiadomić policję niezwłocznie po powzięciu informacji o którymkolwiek z tych zdarzeń,
    - b) powiadomić PZU niezwłocznie po powzięciu informacji o którymkolwiek z tych zdarzeń, jednak nie później niż w najbliższym dniu roboczym, przy czym przez dzień roboczy rozumie się dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;
  - 3) w przypadku kradzieży pojazdu:
    - a) przekazać PZU: dokumenty pojazdu, kluczyki lub sterowniki służące do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu oraz kluczyki lub sterowniki służące do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, w celu ustalenia odpowiedzialności PZU w okolicznościach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 11 i 18,
    - b) okazać PZU umowę o świadczenie usługi monitoringu, poszukiwania i odzyskiwania pojazdu oraz dowodu zapłaty abonamentu za okres, w którym przypadła dzień, w którym dokonano kradzieży pojazdu, jeżeli w pojeździe zamontowany był system specjalny, w celu ustalenia odpowiedzialności PZU okolicznościach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 18,
  - c) w przypadku wypłaty odszkodowania na żądanie PZU przenieść na jego rzecz własność pojazdu po jego wyrejestrowaniu; jeżeli pojazd został uszkodzony albo w wyniku wypłaty przez PZU odszkodowania, PZU w uzgodnieniu z ubezpieczonym może ponownie przenieść na niego własność pojazdu; jeżeli własność pojazdu nie została przeniesiona na PZU, wypłacone odszkodowanie podlega zwrotowi w całości, o ile pojazd nie został uszkodzony albo w odpowiedniej części, gdy nastąpiło uszkodzenie pojazdu, za które PZU jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania;
  - 4) powiadomić PZU o utracie: dokumentów pojazdu, kluczyka lub sterownika, służącego do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu, lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia, w terminie, o którym mowa w pkt 2 lit. b i zabezpieczyć pojazd przed kradzieżą z należytą starannością, a w przypadku kradzieży oraz w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo – powiadomić policję w terminie, o którym mowa w pkt 2 lit. a;
  - 5) wymienić wkładki zamków oraz przekazać moduły zabezpieczeń przeciwkradzieżowych w przypadku utraty z jakiegokolwiek przyczyny: kluczyka lub sterownika służącego do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu, lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, które były wymagane do zawarcia umowy ubezpieczenia;
  - 6) przekazać PZU panel odtwarzacza w przypadku kradzieży odtwarzacza z wymiowanym panelem w celu ustalenia odpowiedzialności PZU w okolicznościach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 12.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a lub ust. 1 pkt 2 lit. a lub ust. 1 pkt 4-5, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b lub lit. c lub ust. 1 pkt 2 lit. b, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zmniejszenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego. Skutki braku zawiadomienia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. W celu skorzystania ze świadczeń opcji PZU Auto Non Stop, o których mowa w § 7 pkt 1, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić telefonicznie PZU o zamiarze skorzystania z tych świadczeń oraz podać informacje niezbędne do ich realizacji, przed podjęciem działań we własnym zakresie i nie później niż z chwilą powiadomienia PZU o szkodzie; numer telefonu PZU zamieszczony jest w umowie ubezpieczenia.
5. W razie niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 4, z przyczyn określonych w § 10 ust. 3, koszty świadczeń przewidzianych w opcji PZU Auto Non Stop zwracane są do wysokości faktycznie poniesionych kosztów, jeżeli:
  - 1) dotyczą holowania z miejsca zajścia wypadku ubezpieczeniowego do warsztatu Sieci Naprawczej współpracującego z PZU w zakresie realizacji świadczeń opcji PZU Auto Non Stop; w przypadku holowania pojazdu w inne miejsce zastosowanie mają ograniczenia zwrotu kosztów, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 zdanie pierwsze oraz
  - 2) zostaną udokumentowane rachunkami lub fakturami VAT i dowodami ich zapłaty.

ROZDZIAŁ VIII

WYPŁATA ODSZKODOWANIA I OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 28

1. Odszkodowanie, w tym zwrot kosztów, płatne jest w złotych polskich.

2. Jeżeli w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym, który zaszedł za granicą RP, zostały poniesione koszty w walucie obcej, zwrot tych kosztów następuje w RP w złotych polskich przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu ustalenia kwoty podlegającej zwrotowi.

§ 29

Odszkodowanie, w tym zwrot kosztów, wypłacane jest Ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej. Za szkodę powstałą w pojeździe wchodzącym w skład spadku odszkodowanie wypłaca się spadkobiercom Ubezpieczonego (odpowiednio następcom prawnym).

OBOWIĄZKI PZU

§ 30

1. PZU dokonuje wypłaty odszkodowania, w tym zwrotu kosztów, w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi, okazało się niemożliwe, wypłata odszkodowania, w tym zwrot kosztów, następuje w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania, w tym koszty podlegające zwrotowi, PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. PZU jest zobowiązany:
  - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem, pisemnie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;
  - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, w tym nie zwróci kosztów, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi;
  - 3) jeżeli odszkodowanie, w tym zwrot kosztów, nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem, w terminach określonych w ust. 1 i 2, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania, w tym zwrotu kosztów, oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
  - 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów, gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia udostępnionych przez PZU informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;

- 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz uprawnionemu, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępniania posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi.

ROZDZIAŁ IX

REGRES UBEZPIECZENIOWY

§ 31

1. Z dniem wypłaty przez PZU odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi, roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania lub zwróconych kosztów. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.
2. Nie przechodzą na PZU roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje w wspólnym gospodarstwie domowym lub osobom uprawnionym do korzystania z pojazdu.
3. Jeżeli Ubezpieczony zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PZU może odmówić wypłaty odszkodowania lub zwrotu kosztów lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez PZU odszkodowania lub zwrotie kosztów, wówczas PZU przysługuje prawo dochodzenia zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania lub poniesionych kosztów.

ROZDZIAŁ X

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 32

1. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi lub zażalenia, dotyczących wykonania przez PZU umowy ubezpieczenia.
3. Właściwą do rozpatrzenia danej skargi lub zażalenia jest jednostka organizacyjna określona w przepisach wewnętrznych PZU obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU.
4. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU.
5. PZU udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
6. Ubezpieczającemu Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
7. OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych po dniu 17 listopada 2013 r.

**ZAŁĄCZNIK DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA
PZU AUTO KORPORACYJNE AC**

**KLAUZULA NIEZMIENNOŚCI WARTOŚCI POJAZDU
(OPCJA AUTO WARTOŚĆ 100%)**

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ustala się, że:
  - 1) w razie powstania szkody całkowitej PZU ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości sumy ubezpieczenia, pomniejszonej o wartość pozostałości, z zastrzeżeniem § 23 ust. 1 pkt 1 OWU;
  - 2) w razie kradzieży pojazdu PZU ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości sumy ubezpieczenia;
- 3) stała wartość pojazdu obowiązuje w całym okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że nie stosuje się jej w celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, o którym mowa w § 23 ust. 1 pkt 3.
2. Niniejszej klauzuli nie stosuje się:
  - 1) w umowach ubezpieczenia pojazdów wynajmowanych zarobkowo w ramach działalności w zakresie wynajmu samochodów;
  - 2) w umowach wieloletnich oraz umowach rocznych zawartych tego samego dnia na kilka kolejno następujących po sobie okresów ubezpieczenia.
3. W przypadku nadubezpieczenia niniejsza klauzula ma zastosowanie do takiej wartości pojazdu jaka zostałaby ustalona, gdyby zastosowano zasady określone w OWU, chyba że kwota o jaką zawyżona została suma ubezpieczenia nie przekracza 10% wartości pojazdu w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.

